

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre	24 korona.
Fél évre	12 korona.
Negyed évre	6 korona.
Egy óra	2 korona.
Egyes szám ára	8 fillér.
Vidéken	10 fillér.

Megjelenik mindennap hétfőn és o ünnep után való napon is. o

NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

HIRDETÉSI DIJAK:

Nyilttér sora: 50 fillér. — Üzleti hirdetések megállapodás szerint. — Apró hirdetések: Egy szó 4 fill., vastagabb betűvel 8 fillér.

A szerkesztőség és kiadóhivatal Jókai-utca 15. szám alatt van. — Keziratokat o nem ad vissza a szerkesztőség. o

TELEFON-SZAM: Szerkesztőség: 379
Kiadóhivatal: 379.

Szavazók! Gyakoroljátok ma alkotmányos jogaitokat, — mely a mostani viszonyok közti kötelesség, — és megjelenvén az urna előtt, adjátok szavazatotokat:

Az I. kerületben: **dr. Pisztorý Mór**ra,

A II. kerületben: **br. wesselényi Miklós**ra.

Tartsátok fenn a rendet, ne adjátok alkalmat a hatósági közbelépésre és tizedsorrend szerint, mivel így pártotoknak megkönnyítitek az ellenőrzést, s mivel a visszamaradottakkal szemben valamely furfang, vagy csel útján könnyebben lehet oly törvényteleniséget elkövetni, mely a szavazástól elűzné őket.

Itt a próba !!

Mikor a magyar nemzet alkotmányos szabadságának a honfivértől öntözött mezőkön nyiladozó virágait eltaposandó, a Kárpátok felé közeledett Miklós cár vad kozákjainak hordája: a magyar nép lánglelkű költője ezt zúgta nemzete fülébe:

— Itt a próba, az utolsó nagy próba!

Es mi Petőfi ezen szavaival hívjuk sorompóba a magyar nemzet fiait, első sorban pedig Kolozsvár polgárait.

Soha még jelentékenyebb kérdések körül nem folyt a harc, mint ez alkalommal, mert soha nem voltak kockán oly fontos érdekek, mint épen most.

Ismételjük, hogy nem 67-ről avagy 48-ról és nem a házszabályok revíziójának szükségéről avagy az obstrukció megengedhetőségéről van most szó.

Ezek felől a kérdések felől gondolkozhatni sokféleként. De az is bizonyos, hogy a józan közvéleménynél ezekben a kérdésekben meglehetősen kialakult a gondolkodás. Nincs a 67-es orthodoxiának többé rajongója és nincs aki a 48-ban minden további meghatározás nélkül az üdvösség hajnalcsilagát lássa.

Es nincs, aki elzárkóznék a házszabályok revíziójának szükségé elől, a mint viszont nincs aki a mi speciális közjogi viszonyainkra való tekintettel teljesen félretehőnek tartaná azt a parlamenti ultima rációt, a mit obstrukció néven ismertünk.

A választási harc azonban nem e körül forog.

A kérdés az, hogy vajjon november 18. után bizalommal van-e a választóközönség a szabadelvűpártnak nevezett országos érdekszövetkezet iránt és ad-e felhatalmazást annak további garázdálkozásaira.

Egy párt élete soha se lehet öncél. A pártok csak eszközök lehetnek a nemzet sorsát intéző végzet kezében és azok egymást felváltó uralma a parlamentáris élet létfeltétele. Egy párt, melynek nincs meghatározott rendeltetése, csak törekvése az örök életre: már önmagában véve parlamentáris absurdum. De egyenesen végzetserű lehet egy nemzet életére az olyan párt, a melyik akkor is ragaszkodik a hatalomhoz, mikor a hatalom megtartásának eszközei csak erőszakosak lehetnek.

A szabadelvű párt élete elérte ezt a stádiumot. Soha se törekedett egyébre, csak a maga fentartására. Ennek alárendelt minden más érdekét és ezzel kimerítette maga alatt a talaj összes produktív elemeit, szétrombolta erkölcsi élete összes alapjait. Mindez természetesen ragadta november 18-ig, a választások ex-lexben való elrendeléséig és a választási küzdelem máris hallatlan mérvű atrocitásáig.

Ha a nép lelkiismerete, a közvélemény erkölcsi ereje, a polgárok szabadságszeretete meg nem állítja e pártot rettenetes útján: úgy pusztulásba

ragadja magával mindazt, mi a hazafiui szívnek értékes és becses lehet.

Akarjátok-e ezt hazafiak?

Akarjátok-e ezt Kolozsvár polgárai?

Ha józanul, önzetlenül és becsületesen gondolkodtak: úgy nem akarhatjátok.

Es ha nem akarjátok: úgy ki kell nyilvánítsátok ezt az urnák előtt.

Itt a próba, az utolsó nagy próba!

A magyarok istene úgy lesz veletek a jövőben, a mint ezt a próbát megálljátok.

Es ivadékaitok áldása vagy átka akként tapad nevetekhez, a mint most teljesítitek honpolgári kötelességeket.

A magyar történelem egy fejezetét írjátok meg ma.

Töletek függ, hogy ez a fejezet fényoldala avagy szennylapja lesz-e történelmünknek.

— Az új párt jelöltjei. A választási küzdelemben az országos új párt harmincnégy kerületben állított jelöltet. Az előrelátható jelek szerint az új párt a képviselőház megalakulásakor mintegy 25—28 taggal lesz képviselve a Házban. Valószínű azonkívül, hogy a pártonkívüli 66-os programmal föllépett képviselőjelöltek közül megválasztásuk után többen belépnek a pártba, a mely így 67-es alapon a leginkább számottevő ellenzéki párt lesz. Az országos új párt jelöltjeinek névsora különben a következő:

Bethlen: Bánffy Dezső báró.
Budapest III. ker.: Dániel László.
Budapest V. ker.: Halmi Elemér dr.
Csákova.: Dániel László.
Csikszentmárton.: Barta Ignác dr.
Czellőmök.: Berzsenyi Jenő.
Dés.: Desseffy Aurél gróf.

Debreczen III. ker.: Szabó Kálmán.

Facset.: Rosenfeld Henrik.

Esztergom.: Kmety Károly dr.

Halmi.: Fried Vilmos dr.

Huszt.: Geréb László.

Kecskemét I. ker.: Hock János.

Kolozsvár I. ker.: Pisztorý Mór dr.

Kolozsvár II. ker.: Wesselényi Miklós báró.

Kolozs.: Deák Albert dr.

Magyarkászony.: Lácza Szabó László.

Marosujvár.: Gazda Kálmán.

Nagykörös.: Eötvös Károly.

Nagyvázsony.: Óváry Ferenéz.

Nagyszöllős.: Szabó Sándor.

Nagybecskerek.: Várad Imre dr.

Pápa: Bánffy Dezső báró.

Pécska.: Desseffy Aurél gr.

Szentgyörgy.: Várad Imre dr.

Szék.: Szemere Miklós.

Székelykeresztúr.: Gyárfás Endre.

Szeged I. ker.: Bánffy Dezső báró.

Szamosujvár.: Dániel László.

Sepsiszentgyörgy.: Bene István.

Tasnád.: Paszász Lajos.

Ujvidék.: Hock János.

Érdekes statisztika.

Megnyílt a pártkassza. — Hány ellenzéki képviselő lesz? — Tisza többsége: I.

— Saját tudósítónktól. —

Azokból a jelentésekből, melyek a vidéki kerületekből érkeztek be, a pártok vezetőségei ma már meglehetősen tiszta képet tudnak maguknak alkotni arról, hogy a választások végső eredményeképpen a pártok milyen arányban fognak bevonulni az új országgyűlésbe.

Nemcsak az ellenzék hiszi, hogy Tiszának csak igen lényegtelen többsége lesz, de a kormánypárt intőzői is tudják, hogy az eredmény fölülte kedvezőtlen lesz a kormánypártra nézve. Pedig ma már megnyílt a szabadelvű pártkassza, melyből eddig igen szűken folyt a garas és a vidéki kerületekbe horribilis összegeket vittek a főispánok, vagy más bizalmi emberek, a kiket mára felcaltak Buda-

pestre és a kik nyomban a pénz átvétele után visszautaztak megint.

Az utolsó percre hagyták tehát az „anyagi támogatást“, de csak olyan kerületekbe küldtek pénzt, a hol van valamelyes kilátás arra, hogy a kormánypárti jelöltet keresztül lehet erőszakolni. A hol a küzdelem reménytelen, arra a kerületre nem költenek.

Van tehát a sok katonaság mellett sok pénz is rendelkezésre. De a kormánypárt vezető férfiai még így is arra számítanak, hogy a szövetség ellenzék a disszidensekkel együtt 170—180 mandátumra fog szert tenni. Az ellenzék tehát még ez esetben se lesz kisebb, mint a milyen volt eddig.

De az ellenzéki vezérbizottság is csinált kalkulust és megállapította, hogy ha a kormány a legnagyobb terrorizmust és pressziót fejt ki, akkor is lesz a legpesszimistikusabb számítás szerint 191 olyan kerület, melyet a kormány semmi eszközzel se fog bevehetni.

E számítás szerint, a melyet nagyon lelkiismeretesen csináltak meg, lesz:

függetlenségi és 48-as	121
néppárti	28
ujpárti	16
disszidens	26
összesen	191

De ebbe a numerusba még nincsen beleszámítva egyetlenegy bizonytalan kerület se, már pedig kétségtelen, hogy a kétes kerületek közül is egy rész ellenzéki kézre jut. Nincsenek továbbá beleszámítva azok a nemzetiségiek, a kik Tiszával szemben foglalnak állást. Egész bizonyossággal föltehető tehát, hogy a fönt felsorolt 191 ellenzéki mandátumhoz még jön legalább tíz.

Ámde mondjuk, hogy csak 191 lesz az ellenzéki képviselők száma. A kormány többsége ez esetben a horvátok nélkül mi lesz?

Van magyar kerület	413
leszámítva ebből	191

marad 222

ugy, hogy tehát a kormány többsége mindössze 31 lesz. Hogy ez milyen jelentéktelen majoritás, ahhoz nem kell sok magyarázat. Ha pedig meglepetésszerűen csak tizenöt kerületet hódít még az ellenzék, akkor lesz az arány:

kormánypárt	207
ellenzék	206

Tisza többsége tehát 1

Tisztára a nemzetől függ most, hogy csakugyan ez legyen az eredmény. Mi hisszük, hogy így lesz. Bizodalommal a magyarság ereje, lelkesedése iránt, várjuk, hogy január 26-án, amikor a választásoknak kilencztedrésze történik meg, diadalra jut a nemzeti eszme és bekövetkezik a kormány politikájának csödjé.

— Tizenhét ellenzéki napilap Budapesten. Hogy a magyar közvélemény ellenzéki, ezt az is bizonyítja, hogy magában a központban, Budapesten 17 ellenzéki napilap jelenik meg és a legtöbbje rendkívül

el van terjedve. Az ellenzéki napilapok a következők: Pesti Hírlap, Budapesti Hírlap, Magyarország, Egyetértés, Független Magyarország, Budapest, A Nap, Pesti Napló, Hazánk, Esti Ujság, Uj Lap, Kuruc Ujság, Magyar Állam, Alkotmány, Pesti Ujság, Kis Ujság, Függetlenség. E 17 ellenzéki lap közt van néhány olyan elterjedt, a melynek egymagának több előfizetője van, mint 7 kormánypártinak együttvéve. A vidéken is túlsúlyban vannak az ellenzéki lapok.

A mai választás.

Tájékoztató és tudnivalók.

— Saját tudósítónktól. —

Ma reggel 8 órakor kezdődik el Kolozsvárt az alkotmányos küzdelem. — A szavazás mindkét kerületben egy időben történik az erre a célra kijelölt bizalmi férfiak jelenlétében. A szavazóknak sorrend szerint kell leszávozniok. Egyébként általános tájékoztató álljanak itt a következők:

Választási napló.

I. kerület.

Az ellenzék jelöltje: Dr. Pisztóry Mór egyetemi tanár.

A kormánypárt jelöltje: Hegedüs Sándor.

Az ellenzék jelöltje programbeszédet tartott: január 15. d. u. 3, a Vigadóban.

A választás napja: január 26.

A választás helye: Az Unió-utca Vigadó és a Vármegyeháza.

A választás vezetője: Kolozsvári Sándor egyetemi tanár. Az első szavazatszedő küldöttség elnöke: Kolozsvári Sándor egyetemi tanár. A második szavazatszedő küldöttség elnöke: dr. Czikmántori Ottó ügyvéd. Helyettes elnökök: dr. Sárkány Lajos és Böhm Mihály. Választási jegyzők: dr. Kozma Endre és Ferenczy Gyula.

A szavazás kezdete: d. e. 8 órakor. A Vigadóban szavaznak: a Belmonostor tized reggel 9-től 10 óráig; a hidelvei tized 10-től 2 óráig; a megyeháznál szavaznak: a Belszén-tized 9—10-ig, a Külmonostor-tized 10—12-ig, a Külszén-tized fél 12—1-ig és a kolozsmonostori tized 1—2 óráig.

Az ellenzék pártirodja: Unió-utca 6. sz. (Grébe-ház) Az ellenzék pártirodájának vezetői: Tanács József és K. Köncey Imre. Hivatalos órák egész nap. Telefonszám: 503. Ha valakinek panasza vagy mondanivalója van, itt mindig szívesen adnak felvilágosítást.

II. kerület.

Az ellenzék jelöltje: Br. Wesselényi Miklós.

A kormánypárt jelöltje: Br. Feilitzsch Arthur.

Az ellenzék jelöltje programbeszédet tartott: január 19-én d. u. fél 6 órakor a Redoutban. A programbeszéd jelen voltak: br. Bánffy Dezső, gr. Dessewffy Aurél.

A választás napja: január 26.

A választás helye: A város közgyűlési terme és az anyakönyvi hivatal.

A választás vezetője: dr. Lukács Adolf egyetemi tanár. Az első szavazatszedő küldöttség elnöke: dr. Lukács Adolf egyetemi tanár; a második szavazatszedő küldöttség elnöke: Pollák Lajos máv. felügyelő. Helyettes elnökök: Dr. Széchy Ákos

és Pokoly József. Választási jegyzők: Föder Ottó és Balázs K. József.

A szavazás kezdete: d. e. 8 órakor. A városházán szavaznak: a belközép-tized 9-től 11-ig; külszén-tized 11-től 1-ig; Ovártized 1-től 2 óráig. Az anyakönyvi hivatalban szavaznak: a kétvízköztized 9-től 12-ig; Belmagyar-tized 12-től 1-ig és a Külmagyar-tized 1-től 2 óráig.

Az ellenzék pártirodájának vezetői: Dr. Tutsek Sándor és Dr. Pap József. Hivatalos órák egész nap. Telefon szám: 499. Ha valakinek panasza vagy mondani valója van, itt mindig szívesen adnak felvilágosítást.

Bizalmi férfiak.

A függetlenségi polgárok szavazati jogainak szabad gyakorolhatására az ellenzéki pártok által erre a célra kijelölt bizalmi férfiak fognak felügyelni, a kikhez a jogaikban megsértett ellenzéki választók feltétlenül bizalommal folyamodhatnak. — Ilyen bizalmi férfiak:

Az I. kerületben.

Vigadó: Tanács József, Merza Gyula.
Vármegyeház: Tompos Ignác, Hevessy József.

Az II. kerületben.

Tanácsházán: Tompa Kamil dr., Haller Gusztáv dr.
Anyakönyvi hiv: Koleszár Sándor, Mórász Béla dr.

A választási rend.

A főkapitány a választási rend fenntartása érdekében hivatalosan intézkedett és a közönséget intézkedéseiről a következő hirdetmény útján értesíti:

Hirdetmény.

Az országgyűlési képviselőválasztások alkalmára, a rend fenntartása érdekében tett intézkedésekről következőkben tájékoztatom a közönséget.

A választási helyiségül kijelölt városháza, anyakönyvi hivatal, városi redout és vármegyeháza épületei körül elvonuló utcák, az általános közlekedés elől a választás megkezdését 1 órával megelőzőleg, katonai és rendőri kordonokkal elzáratnak.

A választási helyiség előtt vont katonai és rendőri elzáró vonalokon (kordon) belül a közlekedés nincs eltiltva, azonban ezeken a vonalokon belül a csoportosulás vagy tartózkodás meg nem engedtetik s ehez képest mindenki köteles erről az elzárt térről, ha dolgát elvégezte, azonnal eltávozni.

Azért felhívom a polgárságot, hogy az elzárt területre csak azok lépjenek be, kiknek választó joguk gyakorlása végett, vagy az elzárt területen fekvő házak lakóival való érintkezés és avagy ott lakás céljából a belépés elkerülhetlenül szükséges.

Az elzárt területen belül csak a képviselőjelöltek jelvénynyel ellátott bizalmi férfiainak, a hatósági közegeknek és az igazolvánnyal bíró hírlapíróknak van állandó helyük. Ha a rendőrség az elzárt területnek kiürítését szükségesnek találja, az ez iránt intézett felhívás után köteles mindenki az elzárt területről rendőri kihágás terhe alatt azonnal eltávozni.

A város összes lakosai felhívtnak, a választás folyama alatt és ezenfelül különösen délután 4 órá-

tól reggel 4 óráig gyermekeiket, cselédjeiket vagy más alkalmazottjaikat tartsák otthon, nehogy a rend fenntartása érdekében esetleg tendő rendkívüli intézkedések folytán kellemetlenségek származzanak.

Kolozsvár szab. kir. város polgárságának tapasztalt, higgadt és komoly magatartása már előre is biztosítékot nyújt ugyan arra, hogy a közrend fenntartására tett hatósági intézkedéseket maguk a polgárok elsősorban igyekeznek majd betartani és hogy e címen hivatalos beavatkozásra ok nem lesz, de mindenesetre szükségesnek tartom jelezni, hogy minden a rend-bontásra irányuló és a hatóság intézkedéseit figyelmen kívül hagyó kísérletek, vagy ténykedések, szükség esetén karhatalmi erő alkalmazásba vételével is meg fognak gátoztatni.

Kolozsvár, 1905. január hó 23-án.

Dr. Hadady Endre.

főkapitány.

Kordon a választásokon.

A rendőrhatalóság a mai napon lefolyó választásokon a Mátyás király-terre s a Megyeházhoz vezető utcákat deszkafalakkal és kordonokkal elzárta a szabad közlekedés elől s a kordont csak a szavazó polgárok, a hivatalos megbízottak és a hírlapírók léphetik át. A Mátyás király-teren az Erdélyi bank épületétől a Newyork szállodáig egy nagy körkordont vonnak, a melyet a huszárság őriz, azonkívül elzárják szintén kordonokkal a következő utcákat: *Minorita* utca, *Egyetem* utca, *Szentegyház* utca, *Király* utca, *Unió* utca, *Gyár* utca és *Jókai* utca, a melyeket gyalogos katonák fognak őrizni egy-egy rendőrtisztviselő felügyelete alatt, a kik a kordonon átlépni akaróktól igazoló jegyeket követelhetnek.

Kik ajánlják a jelölteket?

Az ellenzéki pártvezetőség már be is nyújtotta mindkét választási elnökhöz az ajánlást. Az I. kerületben függetlenségi képviselőjelöltnek dr. Pisztóry Mór, a II. kerületben báró Wesselényi Miklóst ajánlják. Az ajánlási ívet az I. kerületi választópolgárok nevében: dr. Albert Sándor, Debreczeny Árpád, Hevessy József, Herczeg Jenő, Korb János, Kertész Mózes, Merza Gyula, Páskás Béla, dr. Perl Alfréd, dr. Róth Hugó és Somodi István; a második kerületi választópolgárok nevében pedig Bréda Ferenc, dr. Haller Gusztáv, dr. Hunwald Lajos, Koleszár Sándor, dr. Mórász Béla, dr. Náthán Mór, dr. Papp József, ifj. dr. Sipos Gábor, Streck József, dr. Tutsek Sándor, Török Sándor, dr. Várady Aurél és Werheimer Áron irták alá.

— Akadémikusok a politikában. A magyar tudományos akadémia most adta ki tagjainak névjegyzékét. A magyar szellemi élet legkiválóbb férfiainak társaságát most a választások előtt fölötte érdekes politikai szempontból szemügyre venni. Egész csomó akadémikus lépett föl képviselőjelöltnek. Ellenzéki programmal léptek föl: Thaly Kálmán, a második osztály elnöke, Károlyi Sándor gróf, Dessewffy Aurél gróf, Andrassy Tivadar gróf, Wlassics

Gyula, Széll Kálmán igazgatósági tagok, Apponyi Albert gróf, Zichy Jenő gróf tiszteletbeli tagok, Andrássy Gyula gróf, Ballagi Aladár rendes tagok, Gaál Jenő dr. levelező-tag. Kormánypárti programmal léptek föl: Berzeviczy Albert, Teleki Géza gróf igazgatósági-, Plósz Sándor tiszteletbeli-, Láng Lajos, Hegedűs Sándor, Zsilinszky Mihály rendes-, Podmaniczky Frigyes báró, Mikszáth Kálmán, Herczeg Ferenc, Falk Miksa, Ballagi Géza és Bedő Albert levelező-tagok. Az akadémiának szóval egész csomó politikai tagja van, akik közül a legtöbb éppen mint politikus lett tagja az akadémiának, amely nem a politikai elveket, hanem az azt kifejező formát veszi tekintetbe.

POLITIKAI

APRÓSÁGOK.

Báró Heyte öröksége.

A „N. H.“ eldicsekszik azzal, hogy Feilitzsch báró, a ki unoká-öccse volt a szomorú emléktű Heyte bárónak, elesett annak örökségétől, mert vonakodott osztrák szolgálatba lépni. Nős hát ezennel konstatáljuk, hogy Feilitzsch báróval itt csakugyan méltatlanság történt.

Mert ha az osztrák szolgálatba lépés volt a hagyományozás feltétele: akkor teljesen érthetetlen, hogy Feilitzsch báró miként nem jutott az örökséghez, mert november 18-ával ugyancsak osztrák szolgálatba lépett.

Valóban kár, hogy az örökség kiittétéséhez rendelkezésre álló idő letelt, mert november 18. után nyert pere volna arra nézve, épen a feltétel teljesítésénél fogva.

A „Nemzeti Hírlap“-ról.

A restelkedő fásultságával irunk erről a lapról, de kénytelenek vagyunk vele. Mert rá kell mutatnunk arra a minden Bodónét megszégyenítő tojástáncra, a mit ez a lap a választási hadjáratban végig járt. Megpróbáltuk érvekkel harcolni. Ignorálta azokat Komoly kérdéseket intéztünk hozzá. Nem reflektált rájuk. Hanem végig rágódott vagy háromszor az Irsay József beszédén, Wesseleinyiről pedig kisütötte, hogy raemája van és excellenciás ur akart lenni. E két dologban merült ki ennek a komoly organumnak egész publicisztikai vénája. De ki is merült atáposan és véglegesen.

A nyugdíj.

Egyik kormánypárti lap (nem a N. H.) a Feilitzsch báró háromszoros állami dotálása kérdésében oda nyilatkozik, hogy hát hiszen a nyugdíjra rászolgált. Álljunk meg egy kissé ennél a kérdésnél.

Nyugdíj csak szolgálatképtelenségénél fogva illethet valakit. A szolgálatképtelenség bekövetkezhetik fizikai és morális okokból.

Már most kérjük, melyik ok miatt nyugdíjazták Feilitzsch bárót? Ha fizikai képtelenség okából történt a nyugdíjazás, akkor, hogy lehet a nemesbáró törvényhozó? Ha pedig morális okokból következett be...

Nos hát ezt a kérdést Feilitzsch urnak illett volna tisztázni.

*

Weisz Samu urról.

Ez az ur is érdekes ember. Rózsaszín leveleket küldözgetett szét az ellenzékiekhez, valami „munka megbeszélése“ végett magához édesgetvén őket. A megbízottak azonban észrevették, hogy a piszkos pereiről és sok egyebekről híres Weisz ur miben utazik. Nehány tisztességes üzletember figyelmeztette Weisz Samut, hogy a politika nem zabuzlet s így az inszoidítás nem nagyon élénk. A jeles férfi ekkor megijedett és Dörgő urhoz intézett levelében kijelentette, hogy ő megszünteti a politikai tevékenységét. Tegnap azonban hát megett és suttomban folytatta, a hol elhagyta. Szóval Weisz Samu ur mint politikus is jeles ember.

Az isten növelje nagyra az ő szakállát!

AZ EGYHÁZ.

△ Farsangi prédikáció. A Minorita rend helybeli főnökétől vett értesítés szerint a Minorita-templomban (Deák Ferenc utca) e hónap 28-ikán (szombaton) este 6 órakor litánia és szentbeszéd lesz. A szentbeszédet dr. Kászonyi Alajos a főtéri plébánia segédlelkésze fogja tartani.

△ Felolvasó estély. A kolozsvári „Szent-Antal társaság“ tegnap tartotta meg a római katolikus főgimnázium dísztermében 7-ik felolvasó estélyét, a melyen Majláth Gusztáv Károly püspök is megjelent és szép beszédet tartott az egybegyűlt hallgató közönséghez. A felolvasó estélyen szerepeltek dr. Szamosi János egyetemi tanár, a ki az egyház és vallás szolgálatában álló művészetekről értekezett; Polák Karolina és Jánossy Béla, a kik szavallatokkal mulattatták a hallgatóságot. A felolvasás és szavallatok közötti szüneteket a „Mária énekkar“ vallásos irányú énekszámai töltötték be. Az estély a 65 gyermeket gondozó menház javára szépen jövedelmezett.

A NAPLO telefonszáma

Szerkesztőség: 379.

Kiadóhivatal: 379.

Magyar katonák Oroszországban!!

Ausztria hálás akar lenni. — Az osztrák-magyar hadsereg bevonul Oroszországba. — Segítség a cárnak.

Egy eszeveszett és erkölcsstelen ötlet.

— Saját tudósítónktól. —

Negyvennyolcadikszabadság harcunkat Ausztria csak Oroszország segítségével bírta levérni. Ezt a dicső (!) fegyvertényt I. Miklós cár maga restelte legjobban. Ki is jelentette a Szobieszky szobrának leleplezése alkalmával: „Két bolondja van a világtörténelemnek, az egyik Szobieszky a másik én vagyok, mert megmentettük Ausztriát.“ A kétszínű osztrák politika ugyanis hálátlan volt Oroszország iránt. Az utóbbinak Balkán politikájával szemben mindig Ausztria volt a legfőbb gáncsvető, pedig az az oroszpolitika a balkánépek felszabadítását célozta. De hát ahol szabadságról van szó, ott Ausztria nem látható. Oroszország méltán hihette hát, hogy Ausztria hálátlan. Pedig de-hogy, csak hiányzott a hálanyilvánításra megfelelő alkalom.

Most itt van. Oroszország népe szabadságot kér, alázatosan fegyvertelenül. Irással járul a hatalmas cár elé és nem tegyverrel kezében. A cár talán engedne is népe óhajának, de mögötte rossz szelleme: a békés tömeggel szemben ugyan vitéz, ugyan bátor, ugyan gögös pretoriánus had. Bezzeg Mandzsuriában... Hajrá, kancsukat, golyót a csöcseléknek. Lövik, vágják, tiporják a szabadságrajongókat, de a rajongók sokan vannak. Ellenállanak... A cár megretten, menekül... lesz-e, a ki megsegítse?

Van! A népszabadság letiprására mindig készen áll a hűtelennek vélt Ausztria. Itt a hála pillanata. És Ausztria hálás akar lenni a maga módja szerint. Segíteni készül a zsarnokságon. Erre vonatkozó hírnünk a következő:

Az orosz forradalmi hírek véres rajzaiba ma a telegráf egy megdöbbenő hirt kever Magyarország számára. Mig minden szó, mely erről a félelmes mozgalomról Európa külön-külön fővárosaiból jő, a mozgalom terjedéséről, véres voltáról, zendülésekről, a szegény finnek forradalmáról beszél, addig Lembergől egy jelentékeny lengyel lap (Kurjev Lwowszki) azt a hirt adja közre, hogy a magyar és osztrák hadsereg egy ré-

szére nézve megtörtént az intézkedés a lengyel-orosz határon, hogy bevonuljon orosz területeire és segítse a cári hatalomnak levérni emberi jogukért szinte pusztá kézzel küzdő sokaságot. Meg kell várnunk e hír cáfolatát, mert iszonyu elhatározásokra kényszerítene bennünket, ha hinnünk kellene, hogy a magyar hadsereg idegen földre menjen az emberi jogok legszerényebb mértékéért küzdő rabnépek leverésére, a zsarnokság javára.

Mig mi szenvedelmes, alkotmányos harcot folytatunk jogainkon esett sérelmekért, addig fiaink menjenek Oroszországba levérni a jogkereső fegyvertelen sokaságot, melyet halomra löni nem látszik elégségesnek a japán háborúból otthon fönmaradt orosz katonaság. Ez oly képtelen gondolat, oly eszeveszett és erkölcsstelen ötlet, a mely alkalmassnak létszik arra, hogy fellázítsa itthon az elméket. Ezért egyelőre regisztráljuk a hirt, de várjuk a cáfolatot. Végre is a magyar hadsereg nem tehet orosz zsoldárszolgálatot.

Egy másik forrás még az ügyről a következőket mondja:

A Kurriel Lwowszki-nak jelentik Bécsből, hogy az oroszországi forradalomnak az lesz a következtése, hogy magyar-osztrák katonaság be fog vonulni a határos kormányzóságokba a rend helyreállítása végett. A bécsi és a pétervári kormány között erre vonatkozólag már teljes megállapodás jött létre. Galiciában már legközelebb három hadtestet fognak mozgósítani és a kerületi parancsnokságoknak már megküldték a szükséges összegeket és mindegyik hadtestnek hat millió koronát bocsátottak rendelkezésükre.

A most jelzett terv még tervben is leirhatatlan politikai erkölcsstenség. A cári hatalom által leigázott

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, valamint ismerőseimet, hogy Jókai-utca 3. sz. a., a „New-York“-szálloda mellett

Fog-műtermet

nyitottam,

miért is kérem továbbra is szives jóindulatukat.

o o o o o o o o o o o o o o o o

Tisztelettel Tüköri Armin.

Magyarország népét hogyan vezethetik egykori hóhéranak, a cári hatalomnak segítségére? Nem arcucsapása volna-e ez a kiegyezés engesztelő szellemének? Hisz ezzel nyílt beigazolást nyerne Beöthy Ákos utolsó parlamenti nyilatkozata, mikor Khuen-Hédervárynak szemébe vágta, hogy a mai kormányzat nem egyéb, mint palástolt abszolutizmus.

Mert ha igazán alkotmányos a 67-es alapra támaszkodó kormányzati rendszer, akkor bizonyos, hogy Ausztria-Magyarország uralkodója nem teszi meg ezt a végzetes lépést, de kegyelettel fogja méltányolni a magyar nemzetnek ama történelmi sebeit.

Nos itt az alkalom. Mutassa meg Magyarország ezidőszerű miniszterelnöke, Tisza István, csakugyan az a providenciális államférfi-e ő, a minek magát nevezni szereti. Ha csakugyan olyan erős az az erős kéz, ám tessék most a „kancellár” szerepét játszani. Az a Tisza István, aki a hatvanhét rendületlen hívének vallja magát, bizonyára tudni fogja, hogy a cári hatalom támogatása tiszta negatívum volna mindazon történelmi feltételeknek, melyek mellett a hatvanhét létre jött.

Egyenes megtagadása volna annak az alkotmányos hitnek, hogy jelenlegi uralmi rendszernek a „magyar nemzet” is egyik hatalmi tényezője. Ez az orosz kaland valódi önkényuralmi tény volna, rólunk nélkülünk sőt egyenesen ellenünk.

A mi pedig a kérdés diplomáciai oldalát illeti, ha valaha, akkor most kötelessége Ausztria-Magyarországnak a be nem avatkozás álláspontjára helyezkedni. Erre helyezkedett a szerb trónválság idejében is, holott talán az egész világ éppen Ausztria-Magyarországtól várta a nagyhatalmi beavatkozást.

Respektálták a szerb nép souverain jogait, pedig Szerbia gyönges és kicsiny nép. Nem-e valóságos vakmerő vállalkozás-e hát beleavatkozni a világ leghatalmasabb népének tragédiájába?

Ausztria-Magyarország feladata csak most egy lehet. Készenlétben állani, de a maga védelmére.

Az agg csacsi.

Aktacsomó egy öreg számár körül.

— Saját tudósítónktól. —

A szamosújvári fegyházban volt egy öreg számár is az egyéb személyzet között. Valóságos számár, akinek az volt a dolga, hogy vizet hozott a konyhába a főzéshez. Fiatalabb korában vígan végezte a munkáját, mult azonban az idő, a hátán szürkült a szőr s dereka napról-napra nehezebben bírta el a puttont. Végre is elérkezett az idő, hogy fiatalabb erőt kellett volna alkalmazni, de a csacsi kicserélése nehéz ügynek bizonyult. A költségvetésben tudniillik csak egy számár ellátásáról gondoskodtak. Mi legyen ilyenformán az öreg számárral? Sűrű és körülményes levelezés indult meg tehát a fegyház igazgatója és az igazságügyi miniszterium között a számár dolgában. A miniszterium végre elrendelte, hogy a csacsi nyilvános licitáción kell értékesíteni. Persze, könnyű ezt mondani, de ki vesz meg egy öreg, munkaképtelen csacsi.

A licitációk eredménytelenek maradtak s a friss csacsi meg mindig nem lehetett beállítani a munkába. Penzióról szó se lehetett. Ez nincs rendszeresítve. Az ebben az irányban beadott kérvényeket megbotránkozással utasította vissza a miniszterium. Azt se lehetett megcselkedni, hogy lebunkózzák az immár hasznavehetetlenné lett csacsi. Ez ellenkezik a szolgálati szabályzattal. S a számárakták csomója nőtt a miniszteriumban és a fegyház irodájában is, s ezzel együtt a kétségbeesésből a lett, hogy mi legyen a számárral. Végre is a számár oldotta meg a bonyolított kérdést. Egy szép napon beadta a kulcsot.

Az egész történet pedig nem mese. A komoly, pedáns, Jogtudományi Közlönyben van elmondva.

Forradalom Oroszországban.

Tolsztoj levele.

A trónörökös haldoklik.

— Távirati tudósítás. —

A szent Oroszbirodalom véres forradalmának legújabb részleteiről a következőket táviratozza budapesti tudósítónk:

Tolsztoj levele a cárnéhoz.

Mult számunkban megírtuk, hogy Alexandra cárné megkérte Tolsztojt, hogy intézzen csillapító levelet a sztrájkolókhöz. Varsóból jelentik, hogy Tolsztoj ezt válaszolta a cárnénak:

Édes testvérem!

Életemmel, munkámmal, lelkiismeretemmel jönnék ellenkezésbe, ha a fölébredt népek most azt mondanám: *eredj vissza, huzd tovább az ígát.* Az erőszakosságot én nem helyeslem. De mond, édes testvérem, mi az, a mit ti, a katonáitok, a hivatalnokaitok és papjaitok évszázadok óta a néppel mivelnek? Nem a legrettegetesebb erőszak? Hát nem láttátok, hogy a ti erőszakotokra **csak ilyen válasz érkezik?** . . .

Azt mondom, hogy csillapítsam le a népet. Hát ha a tenger hullámainak azt fogom mondani: „nyugodjatok el”, akkor engedelmessé válnak nekem?

Édes testvérem, most az a föladatunk, hogy szívünk egész melegével a szerencsétlenek felé forduljunk. *Az özvegyek felé, az árvák felé, a kiknek a férjüket vagy apjukat a golyó megölte.*

Édes testvérem, az Ursten vezéreljen téged.

Tolsztoj Nicolajevich Leó.

A tegnapi vérfürdő.

Tegnap délután egy fél testőr lovasezred és egy ütég tűzérség eléje ment azoknak a munkásoknak, a kik Kolpinóból Carszkoje-Szeló felé haladtak. A katonák több sortűzet adtak, a mire aztán a munkások szétszaladtak. A csapat ezután elindult Kolpinó felé és körülvárta a helyiséget. *A katonák itt borzasztó vérfürdőt rendeztek.* Általában azt hiszik, hogy a munkások most a merényletek egész sorozatával fogják magukat vereségükért megboszulni.

Gapon kiáltványai.

Gapon lelkész felhívást bocsátott ki, melyet százezer példányban osztottak ki. Ebben **proklamálja a szent háborút s**

az orosz polgárokat hűség esküjük alól felmenti.

Egy másik kiáltványban Gapon felszólítja a népet hogy a *cárt gyilkolják meg.* Gapon különben Moszkvába utazott, hogy ott is *fegyveres felkészésre bírja a munkásokat.*

Az áldozatok temetése.

Ma nem voltak nagyobb szabású véres zavargások Szentpétervárott, mert a *halottak eltemetésével voltak elfoglalva.* A sok ezer halott temetésénél izgalmas jelenetek folytak le, sok asszony megőrült s mindenfelé átkozták a gyilkosokat.

A cár fogadja a munkások küldöttségét.

Miklós cár kijelentette, hogy Carszkoje Szelóban *fogadja a munkások küldöttségét.* A cárhoz induló munkások szuronyos katonák fedezete alatt el is indultak Carszkoje Szelóba.

Az orosz trónörökös haldoklik.

A cári család éjjeli menekülése közben a trónörökös veszedelmesen meghült s tüdőgyulladásba esett. Egy távirat azt jelenti, hogy a *trónörökös haldoklik.*

Vigyázat! Jön a pénz.

A Dorgó Albert kasszája és más egyebek.

60,000 korona a Feilitzsch megmentésére.

— Saját tudósítónktól. —

A kormánypártiak a választási kassza kérdését szeretik viccekkel elűzni, a mi érthető is, tekintve azt, hogy a ki pénzt vág zsebre: könnyen élcelhet. A választási kassza fogalmát odaát aként szokták feltüntetni, mintha az csupán ellenzéki fantazmagória lenne, s nagyon gúnyolódnak az ugynevezett rémmeséknek, a melyek — szerintük — arról beszélnek, hogy az ország különböző városainak Dorgó Albertjei bőség szarut tartanak ujjai között, s vederszámra ontják a nép közé az aranyakat. Persze ezt az ördög sem állítja, s amennyiben létezne is bőségsszaru, abból a pénz olyan szörnyű módon nem folyna, részint azért mivel ennek fogház a jutalma, részint pedig mert a Dorgó Alberteknek nemcsak a fenséges népről, hanem magukról is kell gondoskodniuk. De hát ki is mondja, hogy mindaz igaz, a mit a legendák és mithoszok a választási kasszáról regélnek? Tény azonban az, hogy a kormánypárt e választásnál is nagy összeget visz a küzdelembe, s teljesen megbízható forrás adja tudtul a *Napló* nak, hogy *Kolozsvár 60,000 koronával szerepel a választási kiadások listáján.* Ennyi pénz van szánya a kolozsvári szabadelvű párt győzelmének biztosítására, de természetesen a *tekintélyes summa majdnem kizárólag a II. kerületre költődik el,* miután Hegedüs Sándor nem ép kedvence a kormánynak, másrészt pedig milliomos, a kitől a kormány joggal elvárja, hogy saját Wertheimját nyissa meg a bankóra szomjas tömeg előtt.

Dorgóék a pénzzel *tegnapig* csinyján bántak. Egy felől tudták, hogy nagyon vigyáz rájuk az ellenpárt, másfelől pedig nem akarták igen korán megkezdeni a machinációt, veszélyeztetve eként a sikert. Inkább csak ígérgettek, kilátásba helyeztek mindent, ügynökök útján feljegyeztették azokat, a kiket pénz útján megkeríteni lehet, szóval a puszkapor először csak füstnélküli volt. Tegnap este azonban átvette szerepét a füst. Most, a szorongatás utolsó kellemetlen perceiben, a bukás küszöbén már nem törődnek semmivel: kinyílt a Dorgó zsebe és folyik a vesztegetés. A pénz nagy része *ma* lesz elosztva, *ma* lesz a késhegyig menő harc, mikor egy voks drága pénzen fog elkelní, miután *nagy politikai jelentősége lenne annak, ha Feilitzsch báró megbukna.* A Newyork emeletén levő pártirodában, a késő éjjeli órákban is lázas munka folyt, staféták szaladgáltak, jelentések érkeztek be, hírnökök száguldottak, mert tudvalevő, hogy verést érő sereg rendszerint izgatott szokott lenni.

A kormánypárt jobbszárnya, a melynek generálisa Smiel Dávid, a Deák Ferenc-utcai Grünfeld-féle vendéglőben fog ma tartózkodni, s innen is mennek szavazni. Smiel segédtsíjtje a ruggyantás Sohle Simon, a ki rögtön billogot is verhet minden kormánypárti szavazóra. — *Monostoron* Nagy Dezső a kövér intéző, és Pap Valér az oláh pap fenyegetik a román választókat, a kik azonban egy derék fiatal embernek: Babucaynak vezetése alatt *jórészt az ellenzékre szavaznak majd . . .*

Az adósk királya.

Beszélgetés Szapáry Pál gróffal.

— Saját tudósítónktól. —

— január 25.

Gróf Szapáry Pál személyével az elmúlt hetekben sokat foglalkozott a sajtó és a közönség. Adósságairól legendás hírek keringtek s több lap szinte azt mondta róla, hogy adósságai elől menekült a külföldre. Ezeket a híreket ügyvédje és a család sietett megcáfolni, most pedig maga a népszerű fiatal mánás is hazaérkezett Párisból. Tegnapelőtt jött a fővárosban, tegnap résztvett nagybátyjának Szapáry Gyula grófnak, szalok-taksonyi temetésén és még tegnap este újra Budapésre érkezett.

Fővárosi tudósítónknak alkalma volt ma gróf Szapáry Pállal beszélni, aki újból határozottan megcáfolta a róla forgalomba hozott híreket.

— Egyáltalán csak azt szeretném tudni — mondta a gróf — hogy honnan eredhettek ezek a hírek, mikor mindenki tudja, hogy mint a hálókocsi és waggonyarak igazgatósági tagja minden hónapban Párisba szoktam menni az igazgatósági ülésekre. Igaz, hogy most hosszabb ideig fogok ott tartózkodni, ennek oka azonban csak az, hogy budapesti lakásom renoválása miatt párisi garzonlakásomat kell igénybe venni. Március 6-án azonban végleg itthon maradok, most csak egy hetet töltök itthon.

Elmondta ezután a gróf, hogy holnap Bécsbe utazik és ilyenformán a választási harcban sem vesz részt. Különben sem gyakorolná még csak nemzeti jogát sem, amint hogy egyáltalában nem foglalkozik a politikával, legfeljebb a főrendiházban.

A gróf különben most sürgősen végzi magán ügyeit és a reáltanoda utcai palotájában naphosszat tömegesen járnak a fogadásra.

A VÁROS MULTJÁBÓL.

Városi közgyűlések Kolozsvárt a múlt század elején.

Erdemes elolvasni Kolozsvár régi közgyűlési határozatait, melyek a városházán végbement patriarkális életről beszélnek érdekes adatokat. A száz év előtti és a mai közgyűlések között sok tekintetben fenáll még ma is a hasonlatosság. Mielőtt „száz uraim” vagyis a város centumpaterei tanácskozáshoz kezdtek volna, a városi szónoknak kötelessége volt 12 frt pénzbüntetés terhe mellett az egyes tagokat meghívó cédulával a gyűlésen való megjelenésre felhívni. A ki igazolatlanul távol maradt 1 forint pénzbírsággal sújtott, később 2, 3, 5 forinttal s végül fegyelmi vizsgálattal.

1800. dec. 10-én hozott kolozsvári közgyűlési határozat értelmében a gyűlés idején a tagoknak csendesen kellett viselkedniük. Helyeiket lármá nélkül elfoglalván, figyelemmel várniok kellett a névsorfeleolvasást s azután, ha a tárgyalás megkezdődött, személyes jelenkezéssel kellett a főszonekkel tudatniok, hogy részt akarnak venni a vitában. Száz év előtt is szerepeltek a képviselőtestületben istenben boldogult *Benigni* Sámuel féle típusok, kik dörömböztek, csapdostak, lármáztak hatalmuk tudatában, ha valami a tárgyalás rendjénem az ő izlésük szerint folyt le. Gyakoriak voltak a régi közgyűléseken az olyan jelenetek is, midőn a centumpaterek az egész ülést végig diskurálták, végig pipálták és közbe nagyokat köpdöstek. Ma mindez más formában s valamivel enyhébben megy, de emlékszünk igen jól mi is egy közgyűlésre, — pár év előtt történt — melyen *br. Feilitzsch* volt kolozsvári képviselő állandóan cigarettázott, beszélgetett s midőn egyik lap e miatt megróttá, másnap ismét ott termett a közgyűlési porondon és vidáman ergette a füstkarikákat, mintha egyébről sem lett volna szó.

A furcsaságok, modortalanságok, ha voltak is tehát a régi kommunális gyűléseken, csöppet sem lehetnek meglepők, midőn még ma is uralkodnak. 1801-ben a közgyűlési meghívókba felvették a tárgyalandó ügyek jegyzékét, hogy a centumpaterek már otthon tájékozhatják magukat a tárgyalásra kerülő dolgok felől. Ámde előfordult minduntalan, hogy a szónokok indulatosan viselkedtek, illetlen kifejezéseket használtak, órák hosszág feleltek lé-

nyegtelen, a vitához nem tartozó ügyek miatt, úgy, hogy szükség volt olyan határozat hozatalára, mely a centumpaterek magatartását szabályozza és a közgyűlés hivatalos komolyságát biztosítsa. — Érdekes kulturtörténeti momentumokra világít *Szentkirályi Mihály* néhai kolozsvári főbíró előterjesztése, melyet 1805 ápr. 28-án tartott közgyűlésben a tanácskozások akadálytalan megtarthatása érdekében elfogadtak. Főbb pontjai ennek az előterjesztésnek következők:

1. A gyűlésen a senatorok és alárendelt tisztviselők 9 órára, vagy mikorra hirdette van, pontosan jelenjenek meg, hir nélkül senki elne maradjon. 2. Tanácskozás közben senki hosszasan ne beszéljen, s ha valamely tárgyban közmegegyezés nem jöhet létre, a dolog rövidítése tekintetéből, a határozat hozassék szavazat többséggel. 3. Az alárendelt ide oda járkálással, sugdosással a tanácskozást ne zavarják, a jegyzők figyelemmel hallgassanak s a végzés kimondása előtt semmit jegyzőkönyvre ne vegyenek.

Sokkal jellemzőbb az 1818 márc. 11-én *Szőcs József* indítványára hozott közgyűlési végzés, melynek egyik pontja így szól: „*illő, hogy ily tisztességes helyre kiki tisztességes öltözetben jelenjék meg, nem pedig báránypőr kurta bundában, mint némelyek teszik; az is szükséges, hogy a ki a tárgyhöz szólni akar, a szónoktól előre kérjén szót; az indítványokat pedig ne többen egyszerre, de rendre tegyék meg.*” A gyűlés mindezeket nemcsak elfogadta, hanem helyeselte, betartásukat követelte, „mert — *ugymond — nem lenne illő, hogy a városnak küldöttei miatt magát szégyelnie kelljen.*” A szigorú határozatok ellenére a helyzet csak magyar lassan változott s még 1844-ben is előfordult, hogy egyik centumpater a vita hevében az ő álláspontja ellen tebakáló társát „megpökdösé és a főpiacon megdumézta.”

A centumpatereket előkelő tisztességükön kívül még külön javadalmazás is megillette. A közterhek és a katonáskodás alól ki voltak véve. A város szénafüveiből 6 rud szénát kaptak, mérsékelt díj mellett idegen bort behozhattak s azt árusíthatták. Nagyrészen iparosok, gazdák, kereskedőkből került ki a képviselőtestület átlaga, nem csoda tehát, ha némelykor térdig érő zsiros csizmában, báránypőr bundában, fokossal és jó hosszú „*pelpá*”-val jelentek meg a gyűléseken. És az sem csuda, ha nem tudtak egy pesti művelt társalgóhoz illő finomsággal viselkedni, hiszen ma már nem járnak térdig érő csizmában, báránypőr bundát sem hordanak, mégis a közgyűlési terem nem egyszer azzal a benyomással hat lelkünkre, mintha valami nyilvános vendéglőben volnánk, hol mindenki diskurál, szivarozik, ide-oda járkál, — s így menti meg a város érdekeit.

Zuboly.

Hol választanak ma?

— január 25.

A központi választmányok mára a következő helyeken tüzték ki a választást:

Abony, Abrudbánya, Alsódabas, Alsóárpás, Kosfalva, Aranyosmaróth, Aranyosmedgyes, Baán, Bazin Battonya, Báránd, *Bánffyhungad*, Bártfa, Belényes, B.-Ujfalu, Bethlen, Bodajk, Békés, Békéscsaba, Bereczk, Bihar, Besztercebánya, Borosjenő, Bogsán, Bittse, Bonyhád, Breznóbánya, Brassó, Budapest, Csaca, Csákova, Csákvár, Cséke, Csikkarcfalva, Csikszentmárton, Cs.-Szereda, Csenger, Csongrád, Csurgo, Dárda, Debrecen, Dés, Dédesd, Déva, Dobra, Dorogh, Dunakecel, Dunapataj, Dunavecse, Dunaszerdahely, Edelény, Eger, Eperjes, Élesd, Érsekújvár, Facset, Fehérgyarmat, Fehértemplom, Felvidék, Felsőőr, Félegyháza, Fogaras, Fülöpszállás, Galántha, Gargócbogdány, Galgóc, Gernyeszeg, Gödöllő, Girált, Gönc, *Gyula*, Görög, Gölniczbánya, Gyula, Győrsziget, Gyöngyös, Gyulafehérvár, Gyergyószentmiklós, Hajdunánás, Halmi, Hátszeg, Hermány, Héthárs, Hodmezővásárhely, Hosszupályi, Huszt, Ilyefalva, Igló, Illava, Ipoly-ság, Jákóhalma, Józshely, Jolsva, Karcag, Kunszentmárton, Kaposvár, Kassa, Kecskemét, Kézdivásárhely (vidéki), Kisjenő, Késmárk, Kiscell, Kisbecskerek, Kisvárd, *Kolozsvár*, *Kolozs*, Komárom, Korpona, Kovászna, Kövi, Köbölkút, Körösbánya, Köhalom, Kőlesd, Körmend, Kőszeg, Körmöcbánya, Krassó, Kiszeben, Lengyeltóti, Léva, Liptószentmiklós, Lippa, Lugos, Lubló, Lőcse, Margitta, Marcali, Marosvásárhely (vidéki és városi), Magyarokaszi, Magyarláros, Magyaróvár, Mátészalka, Medgyes, Mezőkeresztes, Mezőcsát, Mezőkövesd, Mohács, Monor, Mezőtúr, Moravica, Munkács, Muraszombat, Nagybánya, Nagyajta, Nagyatád, Nagyberezna, Nagyida, Nagyiklód, Nagyilonda, Nagykálló, Nagykároly, Nagykapus, Nagylak, Nagyszalonta, Nagyszöllös, Nagytapolcsány, Nagyvár, Nagyzorlenc, Nádudvar, Nemetújvár, Nyiregyháza, Nyirbátor, Nyirbogdány, Nyitra, Nyárádszereda, Nagyszombat, Ókanizsa, Oravicza, Ökörmező, Paks, Pápa, Bécs, Peér, Pécska, Pécsvárad, Pincehely, Privígye, Pozsony, Putnok, Radna, Rácalmás, Ráckeve, Rimaszécs, Rimaszombat, Rozsnyó, Rózsahely, Rum, Sásd, Segesvár, Sárkeresztúr, Sárvár, Somorja, Siklós, Sopron, Somkut, Sugatag, Stomfa—Malecka, Szirmabessenyő, Szikszó, Szin, Szalánta, Szentes, Szentlőrinc, Szepsi Székelyhid, Szegvár, Szalka, Szászváros, Szolnok, Szászka, Szliács, Szakolca, Szeicz, Szászrégen, Szentágota, Szentendre, Sziget, Szempe, Szentjános, Szigetvár, Szill, Szepes-szombat, Szakcs, Szekszárd, Stubnya, Szucsán, Szobránc, Szentgottárd, Szombathely, Szatmárnémeti, Szabadka, Szeged, Székesfehérvár, Szamosújvár, Tab, Tápé, Temke, Temesvár, *Teke*, Téth, Técső, Tiszahát, Tiszalök, Törökszentmiklós, Trencsén, Ugra, Ujarad, Ujbánya, Ujszentanna, Ujvidék, Ungvár, Vaál Vajdahungad, Varin, Vágújhely, Vágbeszterce, Vágvecse, Vác, Végvár, Verbő, Vidombák, Világos, Vissó, Vizakna, Zboró, Zólyom, Zombor, Zúrány, Zsámbokrét és Zsolna.

LEGUJABB.

— A „NAPLO” távirati és telefon-tudósítása. —

Apponyi gróf körútja.

Budapest, január 25. (Saját tud.) Apponyi Albert gróf ma Kelemen Samu támogatására Szatmárra érkezett, ahol nagyhatású beszédet tartott. Este Nagybecskerekre utazott.

Kecskeméthy Győző Szingaporében.

Budapest, január 25. (Saj. tud.) Szingaporéból táviratozzák, hogy ott Kecskeméthy Győzőt a főváros félmillió sikkasztóját felismerték. Kecskeméthy női ruhában volt öltözve. A sikkasztó, amikor észrevette, hogy megfigyelik, elutazott a városból.

Barabás Béla ünneplése.

Budapest, jan. 25. (Saj. tud.) Barabás Béla tiszteletére ma este nagyszabású faklyásmenetet rendeztek a VII. kerületi ellenzéki választópolgárok.

MULATSÁG.

Farsangi napló.

Január 28. Piros kalikó-estély.
Január 29. Könyvnyomdások thea-estélye Torna-Vivoda.
Február 1. Vörös-kereszt-estélye, Vigadó.
" 1. Református diákbál, New-York.
Február 4. Tiszti-estély, New-York.
Február 4. Református papnövényeké bálja Központi szálló.
Február 4. Vasutasok estélye, Ferencz József-ut 63 szám.
Február 4. Major-bál, Vigadó.
Február 5. Postások táncestélye, Vigadó.
Február 8. Orvos-bál.
" 11. Városi tisztviselők bálja, Vigadó
" 11. Megyei piknik, Megyeház.
Febr. 16. Nőegylet fillér-estélye, New-York.
Febr. 18. Birósági piknik, New-York.
Március 4. Dávid Ferenc-estély, New-York.
" 11. Megyei piknik, Megyeház.

× **Diák-estély Nagyenyeden.** A nagyenyedi Bethlen kollégium ifjúsága Zeyk Dánielné védnöksége alatt február 4-én (szombaton) a „Nemzeti szálló” nagytermében a Bethlen-szobor alap javára diák-estélyt rendez a következő műsorral: Mendelsohn: „Szentiványi álom”-ból „Nászinduló”, játsza a kollégiumi zenekar. — Felolvas Bartha Zsigmond tanár. — Veress Gábor: „Székely dalok”. Énekli a tanítóképző-intézet dalkara. — Várdi Antal dr.: „Rákóczi Ferenc Rodostón”. Melodráma, zenéjét szerző Ábrányi Kornél. Zongorán játsza Kovács Katinka, szavalja Cirner László, VII. osztályu tanuló. — Arany János: „Walesi bárdok.” Szavalja Vadas József, VII. osztályu tanuló. — Erkel Ferenc: „Népdalok”. Énekli a gimnáziumi vegyeskar.

× **Munkások estélye.** A magyarországi szoba-, cím- és díszletfestő, kárpitozó, mázoló, aranyozó, fényező szövetségének kolozsvári csoportja február hó 4-én (szombaton) a Torna-vivodában az átutazó munkanélküliek javára színelőadással egybekötött kedélyestélyt rendez. Belépti-díj előre váltva 80 fill., a pénztárnál 1 kor. Azon hölgy, aki legtöbb levelezőlapot elad és aki legtöbbet kap,

egy értékes jutalomban részesül. Jegyek előre válthatók a szakegylet helyiségében (Petőfi-u. 22. szám a.) és a bizalmi férfiaknál.

+ **Major bál.** Major József tánc-tanító tanítási idejét befejezte és növendékeinek előhaladását egy jelmezes vízgála bálon mutatja be, a melyet a vízgála február 4-én (szombaton) rendez. Belépti díj: személyenként 2 korona, Gyermekeké 1 korona, ablakjegy 1. sor 2 korona, II. sor vagy karzatjegy 1 korona. A jelmezesek felvonulása pontban 8 órákor kezdődik, melyet rendkívül érdekessé tesz az a körülmény, hogy a menetből mindjárt-mindjárt kíválnak párok, különböző és legszebb nemzeti táncok lejtésére.

+ **Postások táncestélye.** A kolozsvári magyar királyi posta-távirda altisztek és szolgálk önszervező egyesülete február hó 5-én vasárnap saját zászló-alapja javára a városi Vigadó összes helyiségében brinjei és cseneyi Vuchetich Sándor, m. kir. posta- és távirda igazgató; lemhenyi Dávid Endre, m. kir. posta és távirda tanácsos; Bán Antal, m. kir. posta- és távirda-felügyelő védnöksége alatt zártkörű Tánc-estélyt rendez. Belépti-díj: Személyjegy 2 kor. Családjegy 3 személyre 4 kor. minden további családtagért 1 korona fizetendő. Ablak ülőhely I-ső sor 2 korona, mely a táncteremben is érvényes. Karzatjegy 1 korona, mely a táncteremben nem érvényes. Jegyek előre válthatók minden pénz- és levélkézbesítőnél, a postapalotában a csomagfeladásnál és a vigalom napján a pénztárnál.

Műkedvelő előadás

egy elme-kórházban.

— Saját tudósítónktól. —

A nagyváradi élőhalottak birodalmába vasárnap este vígság költözött. A díszteremben helyet foglaltak a betegek s érdeklődve várták, hogy a csinos színpadon mikor gördül fel a függöny és mikor szólal meg a pajzán muzsika. Csodálatos dolgot produkált az igazgató. Műkedvelő előadást rendezett és minden szerepet a kórház betegek között osztottak ki. Természetesen előkelő nagy közönség érdeklődött e különös látványosság iránt, melyhez hasonlóban még nem volt része a nagyváradiaknak. Szigethi népszínművét a Csizmadia mint kísértetet adták. A rendező Győri János volt, egy vén színész, ki már a kórház megnyitása óta lakója a szomorú helynek. Az előadásban valóban meg is látszott a szakavatott kéz, és mondhatjuk, ritkaság számba megy műkedvelői előadásokon az a szabatos összetanultság, szigorú figyelem, amit a kórházban láttunk.

A betegek a díszterem baloldalán foglaltak helyet, körülvéve az ápolóktól. A másik oldal a közönség számára volt fenntartva. Előadás előtt mindenki néma csendben ült a helyén s a homályos, megtört szemek bambán meredtek maguk elé. Csak mikor megjelent a teremben Kezéz Kálmán főorvos alakja, szeretetteljes mosolyával üdvözölték. Csodálatos az a bizalom és ragaszkodás, melylyel körülveszik a főorvost a kórház szerencsétlen lakói.

Pont hat órákor megszólalt egy fis-harmonium. Egy Ferencz József-kabátba öltözött beteg ült mellette. A fiatal ember tanító volt és örültsége rohamában elmetszette a nyakat. Annak idején sokat irtak róla

a lapok. Most ő kísérte az ének-számokat s előtte kiterítve fekszenek a kották.

A függöny felgördült. Első a színpadon Schönwald Ervin, ki a csizmadia inast játszotta. Otthonos a színpadon, mintha ott nőtt volna föl, kitünően be is tanulta a szerepet, a magyar nótákat pedig szép bariton hangján nagy érzéssel adta elő. Csak néha-néha extemporisált. Egyszer például azt mondta:

— Megyek katonának a japán háborúba!

Egyszer még az ének után adott olyan csodálatos hangot, mely csak a szegény, láztól gyötört elmebetegek sajátja. A függöny legördülte után, mikor a szereplőket tapsolta a közönség, csókokat intett a nézőtérre. Az öreg csizmadiat a rendező, Győri János játszotta. Maszkján, mozdulatain, beszédén ugyancsak meglátszott a rutinirt színész, a régi iskola egyik művelője. A közönség nem is akarta elhinni, hogy csakugyan a kórház egyik betege. Zsuzsa szerepét Gáspár Teréz, Örsze asszony szerepét Bodnárné játszotta s ugyancsak meglátszott rajtuk, hogy nagy kedvvel tanulták be szerepeiket. És a többi szereplők mind-mind bámulatos kedvet, érdeklődést áruáltak el, úgy hogy a közönség nem győzött elegendet tapsolni.

A betegek a legnagyobb nyugalommal hallgatták végig a darabot, jóízűen nevettek a humoros részleteken és zajosan megtapsolták a nótákat. E szünetek közben még kedélyesen beszélgettek is egymással és csak ebből a beszédből vehette ki a közönség, hogy itt a legsajnálattáméltabb betegek szórakoznak. Az első felvonás után limonádét és narancsot kaptak a betegek, amit persze a legnagyobb élvezettel fogyasztottak el. Nyolc órákor volt vége az előadásnak.

NAPLO.

— Hírek. —

Hogy lesz 3 kor. 20 fillérből 2000 korona.

— Saját tudósítónktól. —

Nehogy a cím után azt gondolja valaki, hogy a meggazdagodásnak egy új módját és titkát akarjuk olvasóink előtt elárulni, — rögtön kijelentjük, hogy csak egy lopási históriát akarunk elmondani a következőkkel együtt. Neuwirth Géza 22 éves, jó családból való, keszthelyi illetőségű kereskedő-géd éppen öt éve szolgálta látszólag hűséggel Berényi Mór székesfehérvári fűszerest, amidőn ez kedden este tetten érte a fiút, hogy a pénzeszűkből 3 kor. 20 fillért ellopott. Neuwirth Géza másnap reggelre megszökött Székesfehérvárról. Berényi Mór pedig panaszt emelt a rendőrségen. Simon Sándor rendőrkapitány rögtön táviratokat küldött széjjel, a melynek alapján a a tolvaj segédet Keszthelyen letartóztatták. Ezt a keszthelyi csendőrség jelentette a székesfehérvári rendőrségnek és egyuttal azt is, hogy Neuwirth Géza szülei a panasz visszavonása ellenében hajlandók a kárt megtéríteni. — Simon Sándor rendőrkapitány ezt tudatta Berényi Mórral, a ki azonban ekkorra eddig még ismer-

etlen logaritmus és valószínűség számítások alapján, csak az általa ismert szabályok szerint kiszámította, hogyha Neuwirth Géza tőle 1903. január 10-én este 3 kor. 20 fillért lopott, úgy a nála töltött öt év alatt egész határozottan 2000 koronát tulajdonított el jogtalanul. A rendőrkapitány, aki maga is tud számolni, bámult Berényi Móron, az új számítási módszer hallatára és Berényi legalább is egy métert nőtt tekintélyben előtte. Másnap azonban Simon rendőrkapitány már kétségbe vonta Berényi Mór számoló képességét, mert ez akkor már azt jelentette a rendőrségen, hogy Neuwirth valószínűleg túbbet lopott, mint 2000 koronát, mert most jött rá, hogy majdnem csődbe került. — Az egyezkedések különben Berényi és a tolvaj segéd családja között folyamatban vannak.

* **Választások napja.** A mi energia még maradt a hetek óta példátlan izgalommal folyó harcokban, az megacélozza az akaratot, hogy a mai döntő összecsapás a nemzeti eszme teljes diadalával járjon. Ha valahol a havas, fehér mezőkön hallgatónánk, talán távoli moraj gyanánt érne hozzánk a nemzet szívének a dobogása. Fél század óta jelentőségesebb napjai nem voltak a nemzetnek: dobogó, aggódó, lázas érdeklődéssel nézzük, vajjon a magyar nép józan esze, bölcs belátása, politikai érettsége érvényesül-e a tömérdek megtévesztés, hivatali erőszak, a vesztegetés és a terrorizmus minden förtelme felett.

* **Bocskay emlékünnap.** A kolozsvári „Bethlen Gábor kör” e hónap 29-én (vasárnap) délután 5 órákor a református papnevelőintézet dísztermében Bocskay ünnepélyt rendez, dr. Bartók György püspök, gróf Bethlen Balázs, Hegedűs Sándor, Simó Lajos egyházkerületi és Szacsavay Sándor egyházmegyei főgondnokok védnöksége alatt. Az ünnepélyen Nagy Károly intézeti tanár mond emlékbeszédet és Tólvölgyi Margit, a kolozsvári színház neves drámai művésznője tart alkalmi szavazatot. Lesz ezenkívül az ünnepélyen egy érdekes kvartett is, melyben Nagy Lajos, Szathmári István, Kiss Béla és Papp Károly körli tagok fognak részt venni. A rendező bizottságnak sikerült megnyerni a helyi honvédeknek is, mely török-magyar indulókat fog előadni. Az ünnepélyre 2 koronával és 1 koronával lehet megváltani a belépő jegyeket.

* **A tanítás szünetel.** A kolozsvári kereskedelmi akadémiában ma a képviselő választásokra való tekintetből, előadásokat nem tartanak. A tanulók utasítottak, hogy az egész nap folyamán szállásaikon tartózkodjanak. Az igazgatóság ez uton is felkéri az érdekelt szülőket és szállásadóikat, hogy gyermekeiket és a gondozásuk alatt álló tanulókat tartsák otthon.

* **Tűz Borszéken.** Mint Szászrégenből értesítenek, tegnap nagy tűzvész pusztított a borszéki fürdőn, a melynek az ugynevezett Melegfürdő épülete áldozatul esett. A tűz eddig ismeretlen okokból keletkezett.

* **Rendőri krónika.** A tyuktolvaj.

Tegnap éjjel a rendőrség letartóztatta Szelessán Juonét, a ki egy Ferencz József-utí udvarból tyukokat lopott. — *Ittas emberek verekedése.* Kondra Juon összeveszett egyik társával, Rusz Juonnal az utcán. A szóváltásnak verekedés lett a vége, a melyben Rusz Juon lett a vesztes fél. Kondra ugyanis megsértette ellenfelének arcát zsebkefével és pedig oly veszélyesen, hogy a sebesülteket a mentőknek kellett ápolás alá venniök. Kondra Juont a rendőrség őrizi.

x **Látta-e Ön már a Rónai „Európa” kávéházban a Lefkovits féle új billiárd asztalokat?**

SZÍNHÁZ

© **Huszárvér.** Tegnap teljes díszletezéssel tartották meg Máder Rezső új operettjéből, a „Huszárvér”-ből a főpróbát. Az új operette sikeréhez nálunk reményeket fűznek. Az előadás betanítását Stephanides karnagy készítette elő, a rendezés Mészáros munkája. Az új operettében a két fő női szerepet Károlyi Leona és Tibor Lóra énekelik. A férfiak közül különösen Kassainak lesz jó szerepe. De az operette többi szereplője: Hajnal, Mészáros, Dezséri, Nagy Imre, Bérczi, Kalmár, Váradiné, Szakácsné is mindannyian igen jó szerepeket játszanak. A „Huszárvér” páratlan számu bérletűzetben, holnap kerül bemutatásra.

Jdegenek naplója.

— Kik érkeztek ma Kolozsvárra? —

— január 25.

New-York-szálloda. Báró Bánhidly József birtokos Lőkősháza, Novák János joghallgató Gy. Szentmiklós, Winkler Ernő kereskedő Görlitz, Elleman Rezső kereskedő Budapest, Weiszfeiler Samu kereskedő Budapest, dr. Varga Sándor ügyvédjelölt Budapest, Schönfeld Ákos ékszerész Szamosújvár, Heuman Mór kereskedő Budapest, Wiener Miksa hivatainak Budapest, Hessniger Vilmos kereskedő Bécs, Jakabi József birtokos Szarvaskend, Elrinenyi L. joghallgató Dengerd, Szász L. pénzügyi igazgató Torda, Weintraub N. kereskedő Bécs, Havas Benő kereskedő Bécs, Hohn Adolf kereskedő Bécs, Dénes Arthur ügyvédjelölt N. Enyed, Györke Ilona egyet. hallgató M. Komárom, Alexandrevits József kereskedő Budapest, Bakós József gyógyszerész M. Komárom, Brecher Herman gyáros Besztercze, Széchy Károly egyet. tanár Budapest, Neuman Adolf kereskedő Bécs.

Központi szálloda. Dr. Flora magánzó Bukarest, dr. Weszely János ügyvéd Felvincz, Szidl N. és neje szállodás Nagyenyed, Kuranda Tibor joghallgató Budapest, Stein Andor joghallgató Sárd, Horzsi Jenő joghallgató Kaposvár, ifj. Mérey Gyula joghallgató Budapest, Novák Kámil joghallgató Budapest, Frisch Miksa utazó Bécs, Mayer József utazó Budapest, Neuhaus Vilmos utazó Remscheid, Stern Gyula fakeskedő Budapest.

Pannonia (Feszli) szálloda. Veseczki Sándor utazó Budapest, Schvarcz József utazó Budapest, Koch főhadnagy Gyulafehérvár, Török Sándor gróf Prága, Michsics Péter joghallgató Csöve, Glac János főhadnagy Gyulafehérvár, Gróf Teieki Jenő Nagysomkut, Berkes László joghallgató Mélykut, Vachtel százados Gyulafehérvár, Zombori József és Gáspár joghallgató Sátorajauj-

hely. Szege Zoltán joghallgató Kassa. Nádas László utazó Budapest. Schich Ödön üvegyáros. Blumenbach Klompe százados Gyulafehérvár. Tolnay Zoltán joghallgató Indvány. Stiböb és Boros hadnagy Gyulafehérvár. Goldschmid Leó utazó Budapest. Öszterich N. utazó Bécs. Megyeri Rezső utazó Zúrich. Gott Fischer utazó Gyulafehérvár.

Blasini szálloda. Karsay Sándor jogszigorló B.-Csaba, Kozma Gusztáv lelkész Fehérd, Klein Jenő joghallgató Pancsova, Labanc Béla joghallgató Pancsova, Szabadlay József joghallgató Hertelendfalva, Eperjesi István magánzó Szamosújvár, Kappel N. kereskedő Budapest, Csizsér Zoltán ügyvédjelölt Dés, Szigethy Miklós jogszigorló Pusztai, ifj. Damla György joghallgató Vajdahunyad, Kesner János joghallgató Kolozsvár, Schiller Hermann joghallgató Szentés, Czinczár Sándor Szentés, Wilhelm Andor fatereskedő Marosvásárhely, Coergő Gábor joghallgató Gyergyó Szt.-Miklós, Stzell Pál cs. és kir. őrnagy Kass, Wertheim József cs. és kir. százados Kassa, Krausz József cs. és kir. százados Kassa, Csiskó Miklós cs. és kir. hadnagy Kassa, Szartvay Richárd cs. és kir. hadnagy Kassa, Ottlyk Árpád cs. és kir. főhadnagy Kassa, Rainer Gusztáv cs. és kir. főhadnagy Kassa, Putnok Imre cs. és kir. főhadnagy Kassa, Putnok József cs. és kir. főhadnagy Kassa, Rátvay Zoltán cs. és kir. hadnagy Kassa, Kiszelly V. cs. és kir. főhadnagy Kassa, Holop Károly cs. és kir. hadnagy Kassa, Répás András cs. és kir. tiszthelyettes Kassa, Sajkás József cs. és kir. tiszthelyettes Kassa, Oszkár Kristóf tiszthelyettes N.-Szeben, Hiczinger Jenő joghallgató Ujvidék, Révész Imre joghallgató Csongrád, Szavits Sándor ügyvédjelölt Temesvár, Bohatli Coriolán joghallgató Hagymáslapos, Krisztus György joghallgató Nyiregyháza, Katonka Bertalan ügyvédjelölt Nyiregyháza, Deutsh Ottokár hivatalnok Rábadhidvég, Bokor János erdész tiszt Szászrégen, Friedmann N. fűrészyáros Kelence.

Főszerkesztő: DR. ÓVÁRI ELEMÉR.

Felelős szerkesztő: SZÁSZ ÖDÖN.

Kiadó: „NAPLÓ” hírlapkiadó-vállalat.

NYILTTER

ŐSZI ALBERT

ékszer és óra nagy-raktára, Kolozsvárt, Wesselényi M.-u. 2. nagy választék ezüst árukba. — Javitások felvállalatnak.

Reggelig nyitva.

Jókai kávéházban Jókai-u. 4. sz. a farsangi idény alatt naponta, éjjel után

friss korhelyleves és valódi szepesi tormás virsli.

Mulató közönség találkozó helye

Heimann Sándor kávé.

Reggelig nyitva.

REGÉNY.

Jézet.

— Regény. —

Irta: Elzéar Pierre. 13

Ugy látszik az egész sulyt két szalon berendezésére fektették, egyik egy, a másik két ablakos szoba volt.

Peyrel kicsit szertartásosan vezette Rogert a nagyobbik szalonba és egy karosszékkal kínálta meg. De ő nem ült le, mert egész figyelmét egy nagy női portrair bilincselte le, mely az ajtóval szemben függött és mintha folyton reá szegezte volna szemét. Rendkívül hatásos volt a kép. Mint-ha élne. Szeme kísérti látszott az embert, bár merre ment a szobában. Maga az asszony nem volt szép, még határozottan csinos sem; valami különös arc volt, veszedelmes, szabálytalan szépség, az ember nem vehette le róla tekintetét, mert fogva tartotta sajátos bájával. Most már megértette Roger az „igézet” szó értelmét, melyet Pyrame hiába akart megértetni vele.

Néhány percnyi néma szemlélés után odafordult Peyrelhez. Láttá, hogy a fiatal özevgy jó kék szeműi megteltek könnyekkel.

— Ugy-e uram, nagyon szép? Mert ő az, ő az, ő az kit elvesztettem, kit soha sem fogok elfelejteni!

És a mint rápillantott Rogerre, arcán harag, de még inkább kétségbeesés ült.

— Ó az, kit az ön bátyja megölt!

— Peyrel ur, felelt Roger, csak azért jöttem ide, mert meg vagyok győződve bátyám ártatlanságáról. Gondolja, hogy másként el mertem volna látogatni önhöz?

— Oh, uram nincs más vágyam, csak hogy elhíhessem az ön szavait. Nem is sejti mily kínos érzés nekem, bátyját gyűlölni. Bizonyosan előre sejtette nálam azt az érzést, azért jött el. Viselkedése a tárgyalás alatt mit pedig terhére róttak, egyáltalán nem győztek meg bűnösségéről. Legalább is kételkedtem benne és kételkedem benne most is.

Roger a kereskedő keze után nyult.

— Mily boldog vagyok, hogy ezt mondja, uram. Én ismertem bátyá-

mat és tudom, hogy képtelen volt ilyen bűnre.

— Hisz már azért tehetett bátyja illet Helénnel, mert ismerte őt és a ki ismerte, kellett, hogy szeresse őt.

— Tényleg rendkívül vonzó, mondá Roger, ki ismét tanulmányozni kezdte a képet.

— Ah, folytatta a kereskedő, a birák félreértették az ön bátyja érzelmeit. Boldog volt mert Helén barátságát érezte iránta. A rabszolgája volt, én is az voltam, ön is azzá lett volna, ha ismerte volna őt, mint mindenki, ki látta és hallotta őt. A hangja zene volt. Oly természetes volt bájos modora, mint a nap sütése. Ő volt a ház lelke... Egész életemben csak őt bámultam... És mily jó volt.

— Ugy-e szeretné, ha meglenne boszulva halála?

Peyrel keze ökölbe szorult.

— Igen, mondá Peyrel nála szokatlan erélyvel. Akarom, hogy a nyomorult ki őt leszurta, kegyetlen halállal bünhődjék.

— Bebizonyítom, hogy a gyilkos nem a bátyám volt, megkeresem a tettest, esküszöm. De ha ön maga sem hitt Jean bűnösségében, miért nem mondta ezt meg a biráknak?

— Tudja kérem, én szeretem a nyugalmas életet. Aztán, oly kétségbeesett voltam, hogy buskomorságba estem. Körül fogtak, ki-

noztak; annyit beszéltek, hogy egy pillanatig magam is kételkedtem Jean urban — Oh, nem sokáig! — Folyton beszéltek, hogy megcsalt engem, hogy furcsa szerepet játszanék, ha megpróbálnám védelmezni őt.

— De hát ki beszélt ennyit önnel?

— Az egész világ: a vizsgáló birák, az ügyvédek, csalódom a papok. Az ön bátyja nem volt valóságos; nem is szerették az egyházi körökben. De minek is magyarázom tovább? Arra a pontra jutottam, hogy kételkedni kezdtem Helénnel, bátyjában az egész világban.

(Folytatjuk).

Régi erdélyi borok

Unió-utca 7. szám alatt.

Szilvási, hadrévi, rózsamáli stb. a Benigni pinczéből palaczkozva és hordóval olcsón eladók.

Asztali borok 90 fillér., 1 kor. 20 fillér árban üveggel együtt litérenként ugyanott kaphatók. Rendelés házhoz küldetik. — Telephon szám 531. Üvegek visszavételnek.

Telefon-szám 399.

STERN JÓZSEF liszt-, fűszer- és tűzifa-kereskedése

KOLOZSVÁR, Wesselényi-utca 12. szám.

A közelgő nagy ünnepek alkalmából felhívjuk a n. é. közönség figyelmét arra, hogy STERN JÓZSEF liszt-, fűszer- és tűzifa-kereskedőnél Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 12. szám alatt

a legjobban és a legolcsóbban lehet lisztet, fűszert és tűzifát beszerezni.

Ne mulassza el senki sem hirdetésem valódiságáról meggyőződni.

A NAPLÓ

előfizetési ára helyben és vidéken:

Egy évre 24 k.
Fél évre 12 k.
Negyedévre 6 k.
Egy óra 2 k.
Egyes szám 8 fillér
Vidéken 10 fill.

Kapható a dohánypártoknál és a lapelárusító helyeken korán reggel.

A NAPLÓ szerkesztősége Jókai-u. 15. Telefon szám

503.

A NAPLÓ kiadóhivatala Jókai-u. 15. Telefon szám

379.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Wesselényi Miklós-utca 13. szám alatt, a mai követelményeknek megfelelően berendezett

vizvezeték-szerelő üzletet

nyitottam. Elvállalom: fürdőszobák, szagtalan klotzetek és közkutak szivattyú-felszerelését, melyeknek pontos javításáért felelősséget vállalok.

Szakmámat 20 éven keresztül Budapestben, mint önálló szerelő folytattam és Kolozsvárt 8 évig nagyobb vállalatoknál dolgoztam.

Mindennemű munkákat saját magam végzek, ugyszintén mindennemű légszesz- és villanycsengő-felszerelést és javítását pontosan és legutányosabb árban.

Egy évi jókarban tartásért:

1 clozett után . 6 korona || 1 földalatti fölzáró főcsap után 8 korona
1 kagyló után . 3 korona || 1 fürdő után . 8 korona
1 közkut után . 5 korona

A n. é. közönség becses pártfogásáért esedezik

Szücs János,
vizvezeték-szerelő vállalkozó.

Új üzlet! A vashid mellett Új üzlet!

valódi SINGER varrógépek raktára.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy a volt **Bernáth E. Sándor**-féle kerékpár és varrógép-kereskedést átvettük és azt

Finkler és Társa

cég alatt (Babos-palota) tovább vezetjük.

Nagy raktárt tartunk kerékpárokban, varrógépekben és azok alkatrészeiben.

Mechanikai javító műhely.

Javitunk: varrógépeket, kerékpárokat és írógépeket. Észítünk: villany csengő berendezéseket, emailrozásokat, nickelezéseket és minden e szakmába vágó javításokat **olcsón és pontosan.**

Varrógépek részletfizetésre is kaphatók gyári áron!

Szerkezeti hibákért 6 évi jótállást vállalunk. Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölünk. A n. é. közönség b. pártfogását kérve vagyunk

tisztelettel **FINKLER és TÁRSA.**

B. BAK SÁNDOR

7 1-20 épület és műlakatos

KOLOZSVÁRT, Malom-u. 28. sz.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy Malom-utca 28. szám alatt atyám B. Bak Lajos gyártelepén a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

épület- és műlakatos-műhelyt

nyitottam. — Elvállalok minden a fémipar körébe tartozó munkákat, u. m.: diszkapukat, balkon-, lépcső- és sírkerítéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb stilszerű kivitelben; továbbá épületvasalásokat, vasfedélszerkezeteket. Butor-díszművasalásokat, műkovácsolt luszterek, lámpák, virág-asztalok, vasból sárga- és vörösrézből vagy nickelezve, adott vagy általam készített rajz szerint.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve vagyok

Telefon 120.

B. Bak Sándor műlakatos.

◆ Rajzzal és költségvetéssel készséggel szolgálók. ◆

Javításokat gyorsan és pontosan eszközölök.

Vidéki megrendelésekre azonnal válaszolok.

TRISKA J.

zongora-raktára

Kolozsvárt, Sétatér-utca (Saját ház).

Zongorák, pianinok, harmoniumok és czimbalmok gyári áron részletfizetésre is kaphatók.

Hangszerek becszerelését, javítását, hangolását, helyben és vidéken elfogadom.

Phonola-zongorát játszó készülék gyári áron kapható. Ára **1100** korona.

Bármikor megtekinthető!

Felhívás.

Az „Erdélyrészi általános takaré- és hitel-szövetkezet” (Kolozsvár, Ferencz József út 2.) 3 évre szóló **koronás-évtársulatot** indított meg, a melybe való belépésre a t. közönség ezennel tisztelettel felhivatik.

Az évtársulat tagjai 3 éven át hetenként 1, vagy több koronát fizetnek be betéti könyvre s a 3 év leteltével úgy a befizetett összegek, valamint 5% kamatja s az átírási és késedelmi díjakból **eredő jövedelem** a bank által a tagoknak készpénzben kifizetetik. Az említett jövedelemmel a **betett koronák kamatja 10%-ra is felnövelhető.**

A tagok kölcsönt nyernek váltóra, kötelezvényre, értékpapírra és jelzálogra, mérsékelt kamat mellett.

Ha a tag kölcsönt vesz igénybe, a kölcsönt 1—2 koronájával fizetheti 3 év alatt vissza, ha pedig kölcsönt nem vesz igénybe, de bármely okból a befizetéseket beszüntetni akarja, könyvét másra átruházhatja s azt mint készpénzt bárki átveszi.

A hetenkénti koronás befizetést senki meg nem érzi s így minden tag minden nagyobb áldozat nélkül **három év alatt jól kamatozó tőkére tesz szert.**

Az évtársulatba való belépés mindenkinek melegen ajánlható.

Ujhelyi M. és Társa

könyvnyomdája

Kolozsvár,

Jókai-utca 15. szám.

Elkészítetnek mindennemű nyomtatványok a legújabb és legdiszesebb kiállításban jutányos áron

Vidéki megrendelések pontosan tejesítettnek

Telefon szám 379.

